

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i ladugård

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Christian Falk, tillsammans med personal från polisens tekniska rotel.

Granskad av brandingenjör Fredric Jonsson.

UPPLYSNINGAR OM HÄNDELSEN

Vid 19-tiden lämnade bonden ladugården efter dagens arbete. En och en halv timme senare kände en granne röklukt och såg att röken kom från aktuell ladugård. Han sprang till ägaren och gjorde honom uppmärksam om branden. Grannen larmade SOS medan ägaren påbörjade släckning med en pulversläckare. I väntan på räddningstjänsten fortsatte släckningen med en vattenslang. När räddningstjänsten kom till platsen, cirka 15 minuter efter larmet var hela ladugården rökfylld och det brann i djurstallarna och på logen vid uppfarten till logen. Utvändigt släckning beordrades. Man lyckades inte rädda ut några kor eller kalvar som befann sig i ladugården. 46 nötkreatur avled. Grannens och ägarens släckinsats var avgörande för att ladugården inte brann ner.

UNDERSÖKNING

Ladugården är uppförd i timmer med plåttak och inrymmer djurstallar för mjölkproduktion, mjölkkrum, loge och maskinhall. Bjälklaget mellan djurstallarna och logen bestod av tvåtums plank täckta på ovansidan med plyfaskivor. Byggnaden saknade brandcellsgränser. Vid brandtillfället fanns kor och kalvar i djurstallarna och cirka 75 ton löst hö förvarades på logen. Vid undersökningen konstaterades att branden har startat i en kalvbox med separata fack för fem kalvar. Boxen var placerad i den östra delen av ladugården under ingången till logen. Vid undersökningstillfället var boxen flyttad från sitt ursprungliga läge på grund av säkring av ovanliggande bjälklag som var avbrunnet. I boxens tredje fack som var mest utbrunnen fanns rester av brunnen halm och hö. Brandbilden på timmerväggen bakom boxen talar för att branden har startat i det facket. Timmerväggen frilades och innanför fanns elrör som inte var brandpåverkade. På väggen ovanför kalvboxen fanns elledningar till belysning där trådarna innanför isoleringen var intakta, isoleringen var avbränd. I taket intill kalvboxen hängde en elektrisk flugfångare som var ansluten till spänning vid brandtillfället. Vid undersökningen prövades att spänningssätta flugfångaren vilket ledde till ett sprakande gnistregn från apparaten. Trolig brandorsak kan vara att gnistor från flugfångaren har antänt torrt hö eller halm i kalvboxen. De tre 25 ampers huvudsäkringarna var hela, däremot hade säkringarna till belysningen gått sönder. Flugfångaren och elkablar med kopplingsdosor och strömbrytare är skickade till SKL för undersökning.

SPRIDNINGSRISK

Branden spred sig från kalvboxen via timmerväggen genom bjälklaget upp på logen. Brandhårdar hittades även i sticketaket under takplåten. Plyfaskivorna på logens golv hindrade ett snabbare brandförlopp vilket också förklarar den stora rökutvecklingen och den höga värmeutvecklingen i ladugården. Lysrörsarmaturerna ovan och intill kalvboxen var till delar nedsmälta.

ERFARENHETER

- Släckinsatsen från ägare och granne förhindrade att ladugården brann ner.
- Tätningen med plyfaskivorna i bjälklaget mellan logen och djurstallet bidrog till ett långsamt brandförlopp vilket ledde till stor rökutveckling i djurstallet med följd att djuren avled i ett tidigt skede med ladugården står kvar.
- Placering av elektriska apparater intill lättantändligt material bör ifrågasättas.
- Någon typ av brandlarm i ladugården hade gett en tidigare upptäckt.

Flugfångaren som sprakade och gav ifrån sig ett gnistregn vid spänningsanslutning. Märke FLUGAN tillverkas av Fribergs verkstäder AB i Vara. Effekt 230V 50W 50Hz. Märkt "Högspänning" 4000V.